

EINDELIJK NOG GERED.

---

Gen Verhaal

VAN

A. J. HOOGENBIRK.

*Met een Plaatje.*

---

TWEDE DRUK.

---

AMSTERDAM,  
HÖVEKER & ZOON.

---







## EINDELIJK NOG GERED.

---

In een dorpje van 't kanton Thurgau in Zwitserland 1) woonde, vóór vele jaren, een mandenmaker, wiens eigenlijken naam ik u niet zeggen kan, omdat ieder hem bij zijn voornaam „baas Christoffel noemde. Hij leefde geheel alleen; want zijn vrouw was, lang geleden, gestorven, en kinderen had hij niet. Ook bemoeide hij zich heel weinig met andere menschen, en het eenige wat men van hem wist was dat hij goed werken kon en veel geld verdiende.

Op zekeren tijd stierven in het dorpje, kort na elkander, een man en eene vrouw, die twee kinderen nalieten. Dat was niet alleen voor die kinderen zeer treurig; maar ook de bewoners van het dorp keken er niet vriendelijk om, want zij wisten wel dat de

---

1) Geheel Zwitserland is verdeeld in 22 kantons; elk kanton is eigenlijk een land op zichzelf. Samen maken zij den Zwitserischen bond uit.

twee weezen nu onderhouden moesten worden. Geld daarvoor hadden de ouders niet nagelaten, en er schoot dus niets over dan dat de dorpingen tezamen, of „de gemeente” zooals men het noemde, voor de arme kinderen zorgde. Een weeshuis was er niet, en de burgemeester van de plaats zat juist te bedenken bij wien van de inwoners hij de kinderen het goedkoopst een onderkomen kon bezorgen, — toen tot zijn groote verwondering de mandenmaker bij hem binnentrad.

„Gij zit zeker met die twee weeskinderen verlegen, heer burgemeester,” zeide baas Christoffel. „Als gij 't goedvindt wil ik ze wel nemen. Ik heb plaats genoeg in mijn huis, en veel geld behoef ik er ook niet voor te hebben.”

„Best” antwoordde de burgemeester, blij dat hij er af was. Er werd afgesproken hoeveel geld de mandenmaker elk jaar krijgen zou, en daarop stapte deze met de kinderen die gehaald waren naar huis.

De twee weezen heetten Lena en Andreas. Het meisje was zeven, haar broeder vijf jaar oud. In 't eerst waren zij bevreesd toen zij bij den vreemden man in huis kwamen. Maar de mandenmaker gaf hun elk een dikken boterham met een stuk koek, en zei dat ze nu maar goed moesten oppassen, dan zouden zij 't niet kwaad bij hem hebben. Om hun vader en moeder, zei hij, moesten zij maar nooit meer denken; die waren nu toch dood en ze zouden hen nooit weerom zien.

De kinderen hadden 't wezenlijk bij baas Christoffel veel beter dan menigeen wel gedacht had. Hij gaf

hun te eten, zooveel ze maar wilden, knorde of grauwe niet, kleedde hen behoorlijk; zoodat zij in menig opzigt het beter hadden dan bij hun ouders. 's Morgens gingen ze allebei naar school en 's middags moest de kleine Andreas in de werkplaats komen, om 't mandenmaken te leeren, — waar hij al gauw heel aardig slag van kreeg. Lena moest dan in de keuken zoo goed zij kon voor het eten zorgen; waarbij baas Christoffel altijd een handje hielp. Want hij had negen jaar alleen gewoond en kon zijn eigen maaltijd klaar maken, zoo goed als de beste keukenmeid.

Zoo leefden de kinderen in hun nieuwe woning volstrekt niet onplezierig. De mandenmaker hield van het beetje geld dat hij alle jaren voor de weezen kreeg zeker niet veel over, maar aan den anderen kant hielp Andreas hem flink in zijn werk, en kon de kleine Lena al veel uit den weg nemen, wat de baas vroeger zelf deed. Sommige menschen uit het dorp zeiden zelfs dat hij de kinderen alleen genomen had voor zijn gemak en om er dienst van te trekken.

Eén zaak echter kon baas Christoffel volstrekt niet verdragen. Zoolang namelijk Lena en Andreas bij hun ouders woonden, waren zij gewoond voor den eten, en als zij te bed gingen eerst te bidden dat de Heer hen mocht bewaren en zegenen. Ook las vader dikwils uit den Bijbel voor en dan zongen allen tezamen een lied. Van dat alles nu wilde de mandenmaker niets hooren. Hij verbood den kinderen streng te bidden of hun liederen te zingen, want, zeide hij, daar gaat maar tijd meê verloren en 't is nergens goed voor. De broeder en de zuster vonden dat wel

vreemd en onplezierig, maar zij durfden er niets tegen zeggen, en zwegden maar stil.

Gij bemerkt wel, vrienden, dat hoe goed de kinderen ook verzorgd werden, zij toch groot gevaar liepen, alles te vergeten wat hun vrome ouders hun geleerd hadden, en op te groeien zonder Hem te kennen, die gezegd heeft: Laat de kinderen tot Mij komen." Lena en Andreas waren nog te jong om dat gevaar in te zien; daar was iets anders dat zij lang niet prettig vonden. Baas Christoffel sloot zijn werkplaats 's avonds om acht uur. Dan ging hij naar binnen om met de kinderen 't avondeten te gebruiken, en de kleinen gingen daarna ter rust. In plaats van alsdan ook naar bed te gaan bleef de baas dikwijls op tot tien uur, trok als de klok had geslagen zijn jas en laarzen aan, ging de deur uit, zonder te zeggen waarom of waarheen en kwam dan eerst om vier of vijf uur in den morgen terug. Eerst deed hij dit zoo stil dat de kinderen doorsliepen. Maar toen hij later bemerkte dat ze hem hadden zien uitgaan en weér zien thuiskomen zeide hij tot hen: Ik moet wel meer zoo laat uit, wees maar niet bang; niemand kan in huis komen. Maar pas op dat ge 't aan niemand vertelt; want als gij dat doet sla ik u zeker dood."

De arme kinderen waren hierdoor zoo verschrikt dat zij op hart en mond beloofden er geen woord van te zullen reppen. Zoo goed hielden ze hun woord, dat drie jaren achtereen niemand te weten kwam dat de mandenmaker des nachts zulke vreemde verborgen wandelingen deed.

Die tijd was voorbijgegaan en Lena was nu elfen



Andreas acht jaar oud. Ze zagen er allebei flink uit; en waren zoo vlug en handig als men maar kon wenschen.

Op een avond, nadat zij gegeten hadden zeide de mandenmaker tot zijn pleegzoon:

„Andreas, gij wordt nu al zoo groot, gij moet van avond eens met mij medegaan. Lena kan dan wel alleen thuisblijven.”

De kleine meid had daar niet veel zin in. Maar baas Christoffel beloofde haar een mooi prentenboek als ze alleen op woû passen; en Andreas was zoo nieuwsgierig om te weten wat de baas toch 's nachts uitvoerde, dat hij zijn zuster door allerlei mooie woordjes overhaalde om alleen in huis te blijven, en hem te laten gaan.

Eindelijk sloeg de klok tien. De mandemaker greep Andreas bij de hand en stapte de deur uit. Zij gingen een eind den straatweg op, toen een zijpad in, en nog een, en weder een, tot zij eindelijk stilhielden op een open plek, midden in een dicht en donker bosch, zoo donker dat Andreas niets eens had kunnen zien waar ze eigenlijk doorliepen. Thans kwam de maan te voorschijn en het werd licht.

De mandemaker keek eerst voorzichtig rond, toen haalde bij een fluitje uit den zak, en terwijl Andreas den baas verwonderd aankeek, floot deze driemaal zoo hard mogelijk. Maar hoe verschrikte de knaap! Onverwacht begint er achter de boomen iets te bewegen. Hij ziet een hoofd, een paar armen, hij hoort fluisteren en een oogenblik later staan er rondom den mandenmaker acht of tien mannen met dikke stokken in de hand; en met gezichten zoo ruw en barsch dat

Andreas er bang voor werd, en wel had willen schreeuwen van angst.

Zoodra al de mannen bijeen waren legde baas Christoffel den vinger op den mond en zeide zachtjes:

„Voorwaarts!”

Een voor één, als een rij spoken, slopen zij door het bosch, gedurig rondkijkend of iemand hen zag. „Wie het kwaad doet haat het licht,” zegt de Heer, en 't was duidelijk dat die mannen niet veel goeds in den zin hadden. Als er een takje kraaktje hielden zij angstig stil, of scholen achter de boomen. Andreas bezeerde zich geweldig aan de neerhangende takken, struikelde telkens over de boomwortels, waarbij hij zijn kleeren geducht scheurde. En zoo gingen de mannen, meer als loerende slangen dan als menschen, het bosch door tot baas Christoffel een teeken gaf en zij bleven staan.

De kleine Andreas was hartelijk blij dat de tocht was afgelopen. Hij begreep maar niet waarvoor het diende 's nachts zoo'n akeligen weg te loopen. En hij was nog hierover aan 't denken toen zijn pleegvader tot hem zei.

„Andrias, let eens goed op: Ge ziet daar ginder dat boerenhuis?”

„Ja,” antwoordde de knaap, wiens oogen aan de donkerheid begonnen te wennen, „ik zie het.”

„Nu daar moet ge heen loopen. Naast de huisdeur staat een hondhok; maar 't is leêg want de hond is dood. Gij zijt klein en mager genoeg om er in te kruipen, en als ge er in zijt, zult gij voelen dat aan den anderen kant van 't hok een opening is, maar een heel

kleine. Zie dat ge daar door kruipt, dan staat ge in den gang van 't huis. Loop dan heel stil naar voren en schuif de grendels van de deur. Dan zult ge wel verder zien. Maar doe alles heel stil en zachtjes; want als de boer bemerkt dat ge er zijt en u te pakken krijgt, wordt ge zeker opgehangen."

„Opgehangen,” riep Andreas verschrikt en bevende, „waarom?”

„Dat zal ik u later wel eens vertellen,” was 't antwoord, „doe nu maar wat ik gezegd heb.”

De arme jongen begreep wel dat er niet veel goeds werd uitgevoerd, maar hij was zoo in de war door die wandeling in t' donkere woud, en zoo bang voor de woeste ruwe mannen, dat hij niets durfde zeggen. Hij ging dus recht op 't boerenhuis aan, vond het honden hok en kroop er in. Toen tastte hij rond om het gat te vinden aan de anderen kant. Het was een kleine opening, waar een hond, die niet dik was, net door kon. Andreas stak er zijn hoofd en zijn eenen arm door, maar het overige van zijn lijf kon hij, hoe hij ook drukte en wrong, niet verder krijgen. Eindelijk kwam hij op den inval zijn bovenkleeren uit te trekken, en die er eerst door te werpen. En toen met veel moeite, terwijl hij zich 't vel van de armen schaaftde, gelukte het hem er door te kruipen en stond hij in den gang. Op zijn teenen sloop hij nu vooruit tot hij aan de deur kwam, en schoof de grendels er af. Nauwelijks was dit gedaan of de deur werd van buiten opengeduw'd en baas Christoffel met nog eenige mannen stond voor hem.

„Knap gedaan voor de eersten keer,” fluisterde de

mandenmaker Andreas op den schouder kloppende; „ga nu heen en verberg u in 't hondenhok: wij komen zoo dadelijk terug.”

Andreas deed wat hem gezegd was; met dit onderscheid dat hij bezijden het hok ging zitten, en niet er in. Terwijl hij daar zoo uitrustte in den stillen nacht, kwamen er allerlei vreemde gedachten in hem op. Wat had de baas toch in dat huis te doen; wie waren de andere mannen; waarom moest alles zoo stil gaan? en nog veel meer vragen waarom hij zoo lang nadacht, tot hij duidelijk voetstappen hoorde. Hij sprong op en keek rond. Het waren de metgezellen van den mandenmaker. Deze zelf liep achteraan en droeg een pak.

Zij gingen nu weder 't bosch in maar niet ver. Toen hielden ze stil, en Christoffel gaf de zak aan een der mannen.

„Over drie dagen, hier, op dezen tijd,” zeide hij kortaf.

De man knikte, en weldra waren al de metgezellen van den mandenmaker het bosch ingegaan en verdwenen. Ook hijzelf sloeg met Andreas den weg in naar huis.

„Hoe is u dat werkje van nacht bevallen?” vroeg baas Christoffel, onder 't voortstappen.

„Niet heel goed, baas. Maar wat gingen wij toch eigenlijk doen en waarom zou de boer mij laten ophangen? Wij hebben toch niet gestolen of vermoord.”

„Wel neen,” antwoordde baas Christoffel met een glimlach, „ik zei dat maar om u bang te maken en voorzichtig. Ik had met mijn vrienden in de boerderij

wat te doen. Bij dag hebben wij daar geen tijd voor omdat wij zooveel werk hebben, en de boer kan het dan ook niet hebben."

„Maar waarom moesten wij dan door dat bosch loopen?"

„Och, dat is de naaste weg."

En, Andreas die nog altijd twijfelde, „Waarom moest ik dan door dat gat kruipen: 't was toch veel beter aan te kloppen?"

„Maar, domme jongen dan zouden immers de vrouw en de kinderen allen wakker worden. Nu konden ze rustig doorslapen."

„O zoo, hernam Andreas," „ik dacht anders dat ik wel een dief leek toen ik zoo in 't huis kroop. En ik zou niet willen stelen voor nog zooveel niet.

„Daar hebt ge gelijk aan," antwoordde de mandenmaker. „Wees maar gerust, wij zijn allemaal eerlijke menschen, maar wij verdienen graag wat, en doen daarom soms nog een karreweitje als andere menschen slapen, weet ge?"

Toen zij thuis gekomen waren gingen beiden dadelijk naar bed. Toen Andreas den volgenden morgen wakker werd, was 't reeds veel te laat om naar school te gaan. Lena was ook thuis gebleven, en zoodra de baas naar de werkplaats was gegaan, vertelde hij haar wat er dien nacht gebeurd was.

„Ik vind het toch wel vreemd," zeide Lena, die wat ouder en wijzer was dan haar broeder, „dat alles zoo stil en bedekt gebeuren moet. Ik wou maar dat..."

De deur ging eensklaps open en baas Christoffel trad binnen. Zoodra hij de kinderen met elkaâr zag

praten, begreep hij zeer goed waarover zij spraken.

„Hoor eens, Andreas,” begon hij met een barsche stem, „en gij ook, Lena, ik heb u vroeger al eens verboden aan anderen te vertellen dat ik 's nachts uitga, en gij hebt dat ook niet gedaan en goed opgepast. Andreas is nu zelf meê geweest en hij heeft zelf gezien dat er niets gebeurt wat kwaad is: Is 't niet waar, Andreas?”

De knaap wist niet wat hij zeggen zou en zweeg, terwijl de baas voortging:

„Ik verbied u nog weêr eens, er tegen iemand over spreken. En dan, Andreas, gaat gij de eerste weken ook niet naar school. Ik heb zooveel werk dat ik u niet kan missen. Lena moet ook maar thuis blijven. Kom nu meê, jongelief, om mij wat te helpen.”

Andreas volgde zijn meester naar de werkplaats, en zijn zuster ging in de huiskamer aan het opruimen.

Ik behoef u niet te zeggen, lieve lezers, dat al wat de mandenmaker des nachts zijn pleegzoon had wijsgemaakt leugens waren. Baas Christoffel was, sedert jaren, het hoofd en de aanvoerder van een troep dieven of roovers, die in den omtrek woonden. In den nacht gingen zij uit om te stelen; wat zij roofden werd verkocht en het geld onder hen verdeeld. Bij dat werk kwam een jongen als Andreas goed te pas; want hij was klein en kon overal doorkruipen en doorsluipen waar een volwassen man niet door kon.

Nu zult gij misschien vragen: begreep Andreas dat dan ook niet, en hem verschrikkelijk onnoozel vinden om al die leugens maar voor zoeten koek op te eten.

Maar vergeet niet, vrienden, dat onze vriend pas acht jaar oud was, en daarbij veel van baas Christoffel hield. Want zooals gij weet had deze hen altijd zeer goed behandeld. Ook vertelde hij hun anders nooit iets wat onwaar was. Daardoor vertrouwde zij hem als hun eigen vader en moeder, en zoo kwam het dat Andreas ook eindelijk geloofde dat zijn meester waarheid had gesproken, en er des nachts niets kwaad werd uitgevoerd.

Een half jaar waren na dien eersten nacht verlopen. Verscheiden malen was Andreas weêr meê geweest, maar nooit werd hij tot iets anders gebruikt dan om wacht te houden, in te klimmen en dergelijke dingen. Tot het stelen zelf gebruikte men hem nooit, daar de jongen dan spoedig zou hebben gezien tot welk een boos werk hij gebruikt werd.

Naar school waren noch broeder noch zuster in al die zes maanden geweest. Want de mandenmaker vreesde dat Andreas nu hij zelf was medegeweest, 't een of ander aan zijn vrienden zou vertellen, en daarom hield hij de twee kinderen liever bij zich.

't Is licht te begrijpen dat de vele diefstallen en rooverijen, die er in de buurt plaatshadden, de inwoners van 't dorp in den omtrek zeer ongerust maakten. De politie deed ook al haar best om de booswichten te krijgen, maar zoo slim waren zij dat niemand te weten kon komen, wie eigenlijk de roovers waren. Evenwel, in en bij het dorp waren de bewoners op hun hoede, en hadden zich van wachthonden en wapens voorzien. De mandenmaker en zijne helpers vonden 't dus veiliger op een verren af-

stand te gaan stelen, waar men hen wel niet zou verwachten. Maar de Heer, die alles ziet, bestuurde 't zoo dat zij juist daardoor in de val liepen zooals gij hooren zult.

Op een avond, terwijl 't regende en woei, gingen baas Christoffel en Andreas reeds vroeg de deur uit. Zij liepen, wel twee uur lang, door bosschen en struiken tot zij eindelijk aan de verzamelplaats kwamen, waar de anderen al op hen wachtten. Nu brak de heele troep op, en sloop langs een heuvel, tot zij bij een groot, wit gebouw kwamen. Andreas moest vooruit om te zien of er van achteren ook licht brandde. Weldra kwam hij terug met de boodschap dat het overal donker was.

Nu gingen de mannen op 't huis aan en Andreas moest op schildwacht staan en fluiten, als hij iemand hoorde aankomen.

De arme jongen bibberde van kou, en kon geen tien stappen vóór zich uitzien; zoo donker was het. Daar voelt hij plotseling een sterke hand die hem bij den schouder grijpt. Hij wil schreeuwen maar een andere hand wordt op zijn mond gelegd, en een forsche stem zegt:

„Zwijg jongen, of 't kost uw leven.”

De man, die den knaap had aangegrepen, droeg een blauwen jas, een sabel op zijde en pistolen in zijn lederen gordel of riem. Hij trok Andreas, die meer dood dan levend was, mede, en op 't zelfde oogenblik, hoorde men twee geweerschoten, en een vreeselijk gegil.

In een oogenblik scheen er leven te komen in het



geheele huis, dat straks nog zoo stil en doodsch scheen. Lichten flikkerden overal. Vensterglazen werden stukgeslagen en deuren opengerukt. „Verraad! vlucht!” riepen de roovers. „Grijpt ze! schiet!” schreeuwden anderen. 't Was een verschrikkelijk leven en geweld. Andreas begreep niet recht wat er gebeurde; hij hoorde kermen en vloeken, hij zag in de verte eenige mannen wegvlugten, die door andere werden nagezet, en eindelijk bevond hij zich — hoe hij er kwam wist hij niet; — in een groote zaal, die helder verlicht was.

Om 't duidelijk te maken hoe dat alles gebeuren kon, moet ik hier bijvoegen dat de roovers toen zij den vorigen dag afspraak maakten niet wisten dat de politie de plaats van hun samenkomsten had ontdekt. Door een jongen herder, die in een boom verborgen zat, was hun plan afgeluisterd. Het witte huis was dus toen de dieven kwamen met soldaten en gerechtsdienaars opgevuld. Twee der booswichten waren gedood, drie gevangen genomen benevens Andreas, en de andere, ook baas Christoffel, ontsnapt.

Men liet Andreas dien nacht in de zaal slapen. Des morgens werd hij, met de andere gevangenen, naar de stad gebracht en opgesloten. Twee dagen zat hij daar alleen, bitter bedroefd, en zonder te weten waarom, toen men hem kwam halen. In een groote zaal zaten eenige rechters aan een tafel; daarbij stonden gewapene mannen, en nog verder een vreeselijke menigte menschen, die allen nieuwsgierig waren om te zien en te hooren.

De rechter deed Andreas een menigte vragen: hoe hij heette, waar hij woonde, wie zijn ouders waren,

enz. enz. De knaap gaf op dat alles zoo goed hij kon antwoord. Eindelijk vroeg de rechter waarom hij des nachts medeging en of dat dikwijls gebeurde.

„Bijna alle weken; en ik moest meê om den baas te helpen,” zeide Andreas eenvoudig.

„Te helpen? Waaraan?”

Dat weet ik niet, mijnheer, ik deed alleen de deuren open, of ik moest oppassen.

„Vondt gij het niet plezierig zooveel moois te krijgen, als gij meê waart geweest.

„Moois!” vroeg de knaap verwonderd, „ik kreeg niets; de baas had geen moois; ik vond het heel naar zoo 's nachts nit te gaan, en Lena ook; maar ik moest wel.”

De rechters vroegen nog veel meer, maar zij bemerkten al spoedig dat Andreas volkomen onschuldig was, en volstrekt niets wist van het kwaad, dat hij hielp uitvoeren. Toen lieten ze hem nog al de namen opgeven van de roovers, die hij kende; ook moest hij zeggen hoe zij er uitzagen, en daarop werd hij in een kleine kamer gebracht, waar hij wel zes weken bleef.

Ondertusschen zocht de politie ijverig naar de gevluchte roovers. Door dat Andreas de namen had opgegeven en ze had uitgeduid, werd het niet zoo moeilijk hen te vinden. Nog vóór de week om was zaten de mandenmaker en de verdere dieven achter de tralies.

Eindelijk, na een langen tijd, ging de deur van Andreas' kamertje open. Twee gerechtsdienaars kwamen namen den knaap in hun midden en brachten hem op de markt; die zwart was van menschen. In 't midden was een hoogte, en daarop verscheiden houten palen met touwen er aan. Dat was het schavot, want

de roovers, die ook meermalen een moord hadden gedaan, zouden allen worden opgehangen.

Ook Andreas moest op 't schavot klimmen. Hij dacht niet anders dan dat men hem ook zou ter dood brengen en sidderde aan al zijn leden. Daar kwamen eindelijk de mandenmaker en achter hen één voor één de anderen bleek en verschrikt. Alleen baas Christoffel keek onverschillig en grimmig rond, en 't scheen hem niet te doen schrikken, dat hij een oogenblik later voor den troon van God zou staan, om rekenschap te geven van de gruwelen, die hij hier bedreven had.

Andreas moest, of hij wilde of niet, aanzien hoe de een na den ander werd opgehangen. Zou 't nu zijn beurt worden? 't Was hem alsof hij in den grond zou zinken. Daar loopt eensklaps een man 't schavot op. Allen gaan op zij, en luid roept hij uit: „Genade! Genade!”

Al het volk begon te juichen, en drong nader. Met vreugdgeschreeuw werd Andreas van 't schavot naar zijn kamer gebracht. En ik moet er bij zeggen dat de rechters hem volstrekt niet ter dood hadden veroordeeld, want hij was onschuldig, maar hem alleen eens een les tot afschrik voor zijn gansche leven hadden willen geven. Die les was zeker hard genoeg.

Andreas en Lena bleven niet langer in hun dorpje. Goede menschen zorgden voor hen, en brachten hen in een huis waar men God vreesde. Daar konden zij hun oude liederen weêr zingen en werden niet beknord als zij wilden bidden, of in den Bijbel lezen. Ook mochten ze weer schoolgaan; en iedereen had medelijden met hen en behandelde hen vriendelijk.

De beide kinderen beloonde al de moeite, die voor hen gedaan werd; want, schoon zij ook als ieder ander hun gebreken hadden, waren zij toch gehoorzaam en leergierig, zooals weinige kinderen van hun jaren. Dat kwam misschien ook doordat zij al zoo jong veel verdriet hadden gehad, en een vreemd, onaangenaam leven geleid, terwijl niemand hen recht liefhad. Maar wat het beste was, zij leerden den Heiland liefhebben en dienen. En de twee weezen, die in zulk een groot gevaar waren geweest bedorven en goddeloos te worden, werden kinderen van den hemelschen Vader, Die tot ons gezegd heeft: Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.

---



# NIEUWE VERHALEN VOOR ZONDAGSCHOLEN EN HUISGEZIN.

## Eerste Serie.

EENE AANGENAME VERGISSING.  
DE ZEGEN VAN DEN BLANKEN MAN.  
HEBT UW NAASTEN LIEF ALS UZELF.  
HET GESPAARDE DUBBELTJE.

DOOR

**A. J. HOOGENBIRK.**

## Tweede Serie.

E. J. VEENENDAAL,  
DE COLPORTEUR.

K. A. VAN LUMMEL,  
DE SCHIPBREUK.

A. J. HOOGENBIRK,  
EINDELIJK NOG GERED.  
K. A. VAN LUMMEL,  
HET KIND VAN DEN  
DRONKAARD.

## Derde Serie.

A. J. HOOGENBIRK,  
DE VERLOREN ARMBAND.

P. VERGERS,  
DE WEESKNAAP, OF DE  
HEER ZORGT VOOR DIE HEM  
LIEFHEBBEN.

J. E. GROENEVELT,  
UITGAAN, OF DENGENEN,  
DIE GOD LIEFHEBBEN  
MOETEN ALLE DINGEN  
MEDEWERKEN TEN GOEDE.  
E. J. VEENENDAAL,  
DE LAATSTE HARING.

## Vierde Serie.

P. VERGERS,  
MARTHA EN MARIA, OF HET  
RIJKE EN HET  
ZIGEUNER MEISJE.

A. J. HOOGENBIRK,  
HET ONNOODIGE GEBED.

J. E. GROENEVELT,  
DE LAMMERGIER, OF  
HET LEVENDE VERJAARS-  
GESCHENK.  
A. J. HOOGENBIRK,  
HOE EEN HYENA EEN MENSCH  
REDDE.

Prijs van elk boekje f 0.15; 25 Ex. f 2.50.

Prijs van elke serie . . . . . - 0.50.

10 Pakjes van 4 nummers . . . - 4.—.

Snelpersdruk van P. A. GEURTS, Nijmegen.